

Perspectiefnota 2026-2030

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Leeswijzer	5
3.	Voorjaarsnota 2026	6
3.1	<i>Algemeen</i>	6
3.2	<i>Beleidsontwikkelingen 2026</i>	6
3.3	<i>Financiële bijstellingen</i>	10
3.4	<i>Investeringskredieten</i>	15
3.5	<i>Reserves en voorzieningen</i>	17
4.	Kadernota 2027-2030	19
4.1	<i>Inleiding</i>	19
4.2	<i>Uitgangspunten begroting 2027 en de meerjarenraming</i>	19
4.3	<i>Ontwikkelingen 2027-2030</i>	20
4.4	<i>Financiële mutaties ontwikkelingen 2027-2030</i>	24
5.	Meerjareninvesteringsoverzicht 2027-2030	28

1. Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de Perspectiefnota 2026-2030 van de gemeente Koggenland. Het onderdeel kadernota bevat geen beleidskeuzes, maar alleen noodzakelijke ontwikkelingen. Dit komt omdat tijdens de voorbereidingen van de perspectiefnota de gemeenteraadsverkiezingen zijn geweest en er nog geen coalitieakkoord is.

De begroting 2027 en de meerjarenraming 2027-2030 worden aangepast waar nodig voor de lopende ontwikkelingen.

De afgelopen jaren is binnen Koggenland samen met raad, college en organisatie gewerkt aan belangrijke opgaven en ontwikkelingen binnen de gemeente. Op uiteenlopende thema's zijn stappen gezet en resultaten bereikt waar met vertrouwen op kan worden teruggekeken. De komende jaren bouwen voor een belangrijk deel voort op keuzes en ontwikkelingen die in deze bestuursperiode in gang zijn gezet.

Tegelijkertijd verandert de wereld om gemeenten heen snel. Ook Koggenland merkt dat steeds duidelijker. Gemeenten krijgen steeds vaker te maken met grote maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw, zorg en vergrijzing, personeelstekorten, digitalisering, de druk op het elektriciteitsnet en vraagstukken rondom opvang en leefbaarheid. Daarnaast veranderen ook de financiële omstandigheden. Kosten stijgen, inkomsten zijn minder zeker en landelijke keuzes zoals het ravijn jaar werken direct door in de gemeentelijke begroting.

De positieve resultaten van de afgelopen jaren zorgen ervoor dat Koggenland de komende bestuursperiode vanuit een financieel sterke uitgangspositie tegemoet treedt. Tegelijkertijd zien we dat er verschil ontstaat tussen wat gemeenten financieel kunnen betalen en wat zij volgens de begrotingsregels structureel mogen begroten (betalen versus begroten). Bij het opstellen van de begroting moeten gemeenten voorzichtig ramen en mogen bepaalde inkomsten of voordelen nog niet volledig worden meegenomen, terwijl kosten vaak wel volledig in de begroting worden verwerkt. Daardoor ontstaat bij de jaarafsluiting regelmatig een positiever financieel beeld dan vooraf bij de begroting zichtbaar was.

Dat neemt niet weg dat het belangrijk blijft om serieus te kijken naar de structurele financiële ontwikkeling van de gemeente en naar de vraag hoe de begroting op langere termijn sluitend blijft. Daarbij geldt dat de provincie Noord-Holland toeziet op een reëel en structureel sluitende begroting, waarbij gemeenten minimaal in het eerste of laatste jaar van de meerjarenraming structureel sluitend dienen te zijn. De organisatie werkt daarom ook aan voorstellen en mogelijkheden om hierin richting de komende begrotingen passende keuzes te maken. Gezien de overgang naar een nieuwe bestuursperiode zijn deze keuzes en voorstellen nog niet in deze perspectiefnota verwerkt. Tegelijkertijd is het goed om het financiële beeld in breder perspectief te blijven bekijken.

De uitdaging voor de komende jaren zit niet alleen in de vraag wat financieel mogelijk is, maar steeds vaker ook in de vraag wat organisatorisch haalbaar en duurzaam uitvoerbaar is.

Dat zien we ook terug in de dagelijkse praktijk. De organisatie werkt met grote betrokkenheid aan de opgaven van de gemeente en zet veel resultaten neer. Veel werkzaamheden worden uitgevoerd met een hoge inzet en verantwoordelijkheidsgevoel van medewerkers en teams. Tegelijkertijd merken we dat de druk op de organisatie toeneemt. Vacatures zijn moeilijk in te vullen, specialistische kennis is schaars en werkzaamheden worden regelmatig intern opgevangen om de continuïteit te waarborgen. Dat vraagt veel van medewerkers en leidinggevenden.

Die ontwikkeling betekent niet dat de organisatie haar werk niet goed doet. Integendeel. Juist de hoge betrokkenheid zorgt ervoor dat veel werk doorgaat en resultaten worden behaald. Maar een situatie waarin structureel 'een stap extra' wordt gevraagd, is op termijn niet houdbaar. Het is daarom nodig dat er een eerlijk gesprek komt over wat structureel haalbaar en houdbaar is. De druk op de organisatie is al langere tijd hoog en dat zien we onder andere terug in een hoger dan gemiddeld ziekteverzuim. Wanneer langdurig meer gevraagd wordt dan redelijk is, neemt het risico toe dat de druk verder oploopt en de kwetsbaarheid van de organisatie groter wordt.

Door de overgang naar een nieuwe bestuursperiode is deze perspectiefnota bewust beleidsarm opgesteld. Nieuwe beleidskeuzes van een nieuw bestuur zijn hierin nog niet verwerkt. Wel zijn bestaande besluiten, autonome ontwikkelingen en structurele effecten opgenomen, zodat een realistisch beeld ontstaat richting de begroting 2027. Daarom wordt de kadernota ter kennisname aangeboden. De uiteindelijke keuzes over ambities, uitvoeringskracht en financiële ruimte vragen om een integrale afweging door het nieuwe bestuur.

Coalitieakkoord

De gemeentelijke verkiezingen hebben op 18 maart jl. plaatsgevonden. Ten tijde van het schrijven van de kadernota is er nog geen zicht op een coalitieakkoord. Daarmee is het onmogelijk de effecten van het coalitieakkoord mee te nemen in de kadernota. De doorvertaling hiervan maakt onderdeel uit van de begroting 2027 welke in november in de gemeenteraad behandeld wordt.

Financieel beeld

De bijstellingen uit de voorjaarsnota 2026 en de kadernota 2027-2030 leiden tot het volgende meerjarenperspectief. Bedragen onder de € 50.000 worden niet nader gedetailleerd en toegelicht.

De bedragen zijn exclusief de gevolgen van de meicirculaire. De financiële gevolgen van de meicirculaire zijn niet in onderliggende perspectiefnota verwerkt. De reden is dat de meicirculaire bekend is geworden, eind mei op dat moment was de perspectiefnota in de besluitvormingsfase. De resultaten van de meicirculaire worden via het raadsvoorstel inzichtelijk gemaakt en maken onderdeel uit van de besluitvorming.

Bedragen x € 1.000					
Begrotingsresultaat	2026	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting 2026	-964	-288	-130	-248	404
Mutaties tot en met raad april 2026	607	411	580	654	649
Begrotingsresultaat t/m mei 2026	-357	124	450	406	1.053
	voordeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel
Saldo mutaties Voorjaarsnota 2026-2030	1.835	1.730	1.738	1.758	1.770
Saldo mutaties Kadernota 2027-2030		4.659	4.610	4.837	5.066
	1.835	6.389	6.349	6.595	6.836
Begrotingsresultaat na PN2026-2030	1.478	6.513	6.799	7.001	7.889
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

2. Leeswijzer

Deze Perspectiefnota 2026-2030 bestaat, naast de inleiding en deze leeswijzer, uit een aantal hoofdstukken. Hieronder wordt kort ingegaan op de inhoud van de hoofdstukken.

De indeling van de perspectiefnota is zo ingericht dat er een duidelijk onderscheid is welk gedeelte de voorjaarsnota 2026 betreft en welk gedeelte de kaders bevat voor de begroting 2027.

Hoofdstuk 3 betreft de Voorjaarsnota 2026. Hier vindt u de per programma de beleidsmatige en financiële afwijkingen voor 2026 en het meerjarenperspectief. In de tabel van de financiële afwijkingen kunt u lezen of de mutatie een nadeel (N), voordeel (V) of budgettair neutraal (B) is.

Bijstellingen groter dan € 50.000 worden toegelicht. Kleinere bijstellingen zijn samengevoegd in de tabellen terug te vinden als 'Diverse kleine mutaties'.

In hoofdstuk 4 vindt u de kaders voor de begroting 2027 en het meerjarenperspectief.
Hoofdstuk 5 bevat het meerjareninvesteringsoverzicht 2027-2030.

3. Voorjaarsnota 2026

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over beleidsmatige- en financiële afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2026. In paragraaf 3.2 vindt u de beleidsontwikkelingen en in paragraaf 3.3 de financiële bijstellingen.

De financiële bijstellingen bestaan uit financiële consequenties van genomen college-, raadsbesluiten én autonome ontwikkelingen. Met autonome mutaties worden bijstellingen bedoeld die onontkoombaar zijn.

In onderstaande tabel ziet u het financiële effect van de mutaties uit de voorjaarsnota.

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Programma 1 Dienstverlening en bestuur	1	1	1	1
Programma 2 Veiligheid	-48	-48	-48	-48
Programma 3 Beheer openbare ruimte	82	9	9	9
Programma 4 Economie	0	0	0	0
Programma 5 Onderwijs sport en cultuur	157	-100	-100	-100
Programma 6 Sociaal Domein	190	708	708	708
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	342	52	52	52
Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontw.	70	30	40	50
Algemene dekkingsmiddelen	-152	-92	-77	-77
Overhead	1.194	1.171	1.154	1.163
Saldo mutaties van baten en lasten	1.835	1.730	1.738	1.758
Mutaties reserves				
Stortingen	4.887	0	0	0
Onttrekkingen	-4.887	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties	1.835	1.730	1.738	1.758
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

3.2 Beleidsontwikkelingen 2026

3.2.1 Programma 1 Dienstverlening en bestuur

Geen afwijkende beleidsontwikkelingen.

3.2.2 Programma 2 Veiligheid

Integriteit bestuurders en weerbaarheid bestuurders

Met de aanstelling van het nieuwe gemeentebestuur van Koggenland (waaronder de Gemeenteraad) wordt een stevig beroep gedaan op de integriteit en weerbaarheid van bestuurders, mede gezien de toenemende complexiteit van maatschappelijke opgaven. Van hen wordt verwacht dat zij handelen met lef, rechtschapenheid en een sterk normbesef, ook onder druk van externe invloeden en mogelijke vormen van intimidatie. De gemeente bevordert daarom actief het bewustzijn van integriteitsnormen en investeert in het versterken van de persoonlijke en bestuurlijke weerbaarheid. Door de toenemende complexiteit van maatschappelijke uitdagingen die op ons afkomen, vraagt dit lef en rechtschapenheid van onze bestuurders.

Veiligheid en pilot De Braken met mogelijk verzoek t.z.t. om extra financiële middelen

Ondermijning en overlast zijn belangrijke punten voor ons. Er wordt gewerkt aan het versterken van de veiligheid van bedrijventerreinen binnen onze gemeente. Zo is er een pilot gestart op bedrijventerrein De Braken, waar het toepassen van parkmanagement (BIZ) tot de mogelijkheden behoort.

Nieuwe wetgeving: vuurwerk(verbod)

In de wetgeving is onlangs een landelijk vuurwerkverbod opgenomen. Op dit moment is met betrekking tot de uitvoering veel nog onduidelijk en komen er mogelijk nog grote uitdagingen aan. De gemeente is aan zet met betrekking tot wat uit deze wetgeving voortkomt.

IVP en mogelijke financiële consequenties

Het huidige Integrale Veiligheidsplan (IVP) loopt binnenkort af en er wordt gewerkt aan een nieuw IVP 2027 - 2030. Aan de hand van het nieuwe veiligheidsplan zal worden gekeken wat voor financiële consequenties dit geeft.

Maatschappelijke Weerbaarheid

De maatschappelijke weerbaarheid staat onder druk door toenemende dreigingen, zoals geopolitieke spanningen, digitale verstoringen en desinformatie. Maatschappelijke weerbaarheid houdt in dat inwoners en organisaties goed zijn voorbereid op moeilijke situaties, zoals een crisis of een storing in belangrijke voorzieningen. Het gaat erom dat inwoners en organisaties weten wat ze kunnen doen, elkaar helpen en zich kunnen aanpassen als dat nodig is. Om de maatschappelijke weerbaarheid te versterken, is eind 2025 de landelijke campagne 'Denk vooruit' van start gegaan. Deze campagne is bedoeld om mensen te informeren en activeren om voorbereid te zijn op een (langdurige) crisis. De komende periode wordt verkend hoe Koggenland als gemeente, samen met inwoners, ondernemers en haar partners, de maatschappelijke weerbaarheid verder kan vergroten. De financiële gevolgen hiervan worden verwerkt in de P&C-documenten.

3.2.3 Programma 3 Beheer openbare ruimte

Geen afwijkende beleidsontwikkelingen.

3.2.4 Programma 4 Economie

Geen afwijkende beleidsontwikkelingen.

3.2.5 Programma 5 Onderwijs, sport en cultuur

Streekomroep West-Friesland

Op grond van de Mediawet 2008 dient de gemeente het samengaan van instellingen die de functie van streekomroep willen uitvoeren te bevorderen. Dit heeft geleid tot één instelling voor heel West-Friesland. Deze instelling is de Streekomroep West-Friesland. Het samengaan van de instelling heeft geresulteerd in fusie- en frictiekosten. De totale fusie- en frictiekosten voor alle Westfriese gemeenten bedragen € 130.000. Voor Koggenland betekent dit een bijdrage van € 13.424.

3.2.6 Programma 6 Sociaal Domein

Plan van aanpak huisvesting vergunninghouders 2026: hervestigers en tijdelijke uitbreiding zorgteam

- Er worden ongeveer 25 hervestigers gehuisvest in het kader van de taakstelling, zoals benoemd in het plan van aanpak huisvesting vergunninghouders 2026. Voor deze doelgroep is intensieve begeleiding ingekocht, daarnaast is tijdelijke uitbreiding van het zorgteam gerealiseerd om deze doelgroep te begeleiden.
- In 2025 heeft de gemeente Koggenland gebruikgemaakt van de Hotel- en Accommodatieregeling (HAR+), waardoor vergunninghouders versneld zijn gehuisvest. Hiervoor heeft de gemeente een vergoeding ontvangen van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). De kosten die gemaakt worden voor het huisvesten van hervestigers zoals hierboven benoemd, worden opgevangen binnen de inkomsten vanuit de Hotel- en Accommodatieregeling+ (HAR+). Deze inkomsten zijn in 2026 ontvangen.

Regionaal budget kwetsbare inwoners (maatschappelijke opvang en beschermd wonen)

Er is een hogere reserve opgebouwd dan conform raadsbesluit nodig is in het regionaal budget kwetsbare inwoners. Er wordt weer afgeroomd tot 5% van de totale inkomsten, waardoor er een baten ontstaat voor de gemeente Koggenland. Dit is onder voorbehoud van vaststelling van de jaarrekening 2025 van de gemeente Hoorn, gezien zij budgethouder zijn voor de regio West-Friesland. De vaststelling vindt plaats in de zomer van 2026.

Netwerkorganisatie Zorg in regio West-Friesland (NWO)

- In de regio geldt de afspraak om voor alle regionale samenwerkingsafspraken de Handreiking Overheidstarieven (HOT) te hanteren voor de berekening van bedrijfsvoeringstaken. Bij de NWO waarvoor gemeente Medemblik de gastgemeente is, werd dit tot 2026 niet gehanteerd. De zeven Westfriese colleges hebben besloten dit in 2026 wel toe te passen. Daardoor ontstaat een extra last van € 11.786. Dit bedrag is opgenomen bij de diverse mutaties < € 50.000
- In de samenwerkingsovereenkomst met de Netwerkorganisatie is opgenomen dat een negatief saldo tot 5% van de begroting niet afzonderlijk ter besluitvorming hoeft te worden voorgelegd. Van deze mogelijkheid is in 2025 voor het eerst gebruikgemaakt. Daarom wordt voor 2026 bij diverse mutaties < € 50.000 een budget van € 9.444 opgenomen dat 5% hoger ligt dan de oorspronkelijke begroting als bandbreedte en wordt alleen benut indien nodig.

Bijzondere bijstand

- In 2026 wordt het beleid van de bijzondere bijstand aangepast voor beschermingsbewind. De draagkracht wordt verhoogd van 100% van de bijstandsnorm naar 120% van de bijstandsnorm. Dit kan financiële gevolgen hebben daar beschermingsbewindvoering de grootste kostenpost is van de bijzondere bijstand. Met de najaarsnota kunnen we de extra kosten hiervan beter inschatten.
- Medio 2026 worden de minimaregelingen meer onder de aandacht gebracht waardoor er mogelijk meer inwoners meer gebruik gaan maken van deze regelingen.

3.2.7 Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Specifieke Uitkering: Compensatie Decentrale Overheid voor Klimaat- en Energietaken

De SPUK CDOKE is een regeling over meerdere jaren. In de periode 2023 tot en met 2025 heeft de gemeente jaarlijks een voorschot gekregen waarmee extra personeel of extra onderzoek bekostigd mag worden om klimaat- en energietaken uit te voeren. Het verkregen voorschot mag besteed worden tot en met twee jaarschijven na jaartal van verkrijgen. Dat betekent dat het (restant van het) voorschot van 2024 tot en met kalenderjaar 2026 mag worden ingezet. Het voorschot van 2025 mag tot en met kalenderjaar 2027 worden benut. Van de jaarschijven 2024 en 2025 resteert een totaalsaldo van € 1.116.000.

Sanering wegverkeerslawaaï

Tegen geluidsoverlast binnen woningen aan druk wegverkeer stelt het Rijk subsidie beschikbaar om -bij gemeten geluidsoverlast- gevelisolatie te subsidiëren. Gemeenten voeren deze regeling uit voor en namens het Rijk, zo ook in Koggenland. Algemeen akoestisch onderzoek is inmiddels uitgevoerd in de projectgebieden waar sprake is van vermeende geluidsoverlast. Dat levert 283 woningen op waar in pandig akoestisch onderzoek nodig is.

In verband met de motie programmeren wat je aankunt is er op dit moment ambtelijk geen capaciteit beschikbaar. Wanneer die capaciteit beschikbaar komt, zal worden vervolgd met het aanbesteden van in pandig geluidsonderzoek in de drie gekozen projectgebieden om uiteindelijk gevelisolatie aan te besteden voor woningen waar verkeer aantoonbaar geluidsoverlast veroorzaakt.

Afval: naberekening CO2-heffing

In de CO2-heffing hanteert het Rijk een naberekeningsmodel. Dit levert in 2026 een naheffing op in aanvulling op de CO2-heffing. Omdat nu nog geen goede inschatting gemaakt kan worden wordt dit meegenomen bij de najaarsnota 2026.

3.2.8 Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling

Programma Volkshuisvesting

- De Omgevingsvisie Koggenland geeft richting aan de lange termijn koers voor de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet kent een aantal verplichte programma's die verdere uitwerking krijgen onder de Omgevingsvisie.
- In 2027 is het voor gemeenten verplicht om een programma Volkshuisvesting vastgesteld te hebben.
- Gezien het toenemende aantal nieuwe initiatieven voor gebiedsontwikkeling en de noodzakelijke prioritering daarvan, wordt het als urgent gezien om, vooruitlopend op vaststelling van de Omgevingsvisie, al in 2026 te starten met het opstellen van het programma volkshuisvesting voor Koggenland. Het programma Volkshuisvesting is een uitvoeringsinstrument onder de omgevingsvisie. Het bevat een uitwerking van de woonvisie zoals opgenomen in de Kadervisie, Woonzorgvisie en Concept-omgevingsvisie. De verwachting is dat het programma in 2027 door het college kan worden vastgesteld.
- Het programma Volkshuisvesting geeft een nadere duiding aan de strategische doelen specifiek op het gebied van wonen en volkshuisvesting. Het geeft concrete richting aan wat bouw je waar, wanneer en voor wie. Het

geeft straks een duidelijk kader voor woningbouwplannen, ruimtelijke besluiten, afspraken met woningcorporaties, investeringsbesluiten.

- Het programma volkshuisvesting is relevant voor iedereen die invloed heeft op of afhankelijk is van het lokale woonbeleid. Van gemeente tot corporaties, van ontwikkelaars tot inwoners.

Opvang asiel in het kader van de Spreidingswet

Op verzoek van de gemeenteraad onderzoekt het college de mogelijkheden voor één kleinschalige opvangvoorziening binnen de gemeente, uitgaande van de wettelijke opgave van de gemeente Koggenland op basis van de Spreidingswet.

Met het voorbereiden van het asieltraject zijn kosten gemoeid. Deze kosten hangen samen met het zorgvuldig inrichten en uitvoeren van de wettelijke asielopgave, zoals door de gemeenteraad is gevraagd, en met de complexiteit en gevoeligheid van het dossier. Het gaat dan meer om het coördineren van het project, het (tijdelijk) aantrekken van specialistische kennis ter versterking van de huidige ambtelijke organisatie en het voorbereiden en uitvoeren van communicatie- en informatiemomenten voor de omgeving en andere betrokkenen. Deze kosten komen boven op de reguliere inzet van de ambtelijke organisatie, waarop de afgelopen jaren in het kader van het asieltraject reeds intensief een beroep is gedaan. Voor de genoemde coördinatie van het asieltraject is de tijdelijke inhuur van een projectleider per 1 mei 2026 noodzakelijk. De verdere financiële uitwerking en dekking van het asieltraject zal op een later moment in 2026 ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd, zodra het traject verder is uitgewerkt. Ook zal worden gekeken naar (alternatieve) financieringsmogelijkheden via het Rijk en de provincie.

3.3 Financiële bijstellingen

Nr.	Pr.	Omschrijving	I of S	2026	2027	2028	2029
LASTEN							
Bedragen x € 1.000							
1.	3	Extern advies bedrijventerrein de Braken	I	47	0	0	0
2.	5	Subsidie geluidsbeperkende voorzien. TC Westerkogge	I	214	0	0	0
3.	6	HAR+ uitbr. tijd. personeel en maatsch.begeleid.	I	231	0	0	0
4.	6	Bijstelling budget jeugdzorg	S	-419	-114	-114	-114
5.	6	Bijstelling budget Wmo	I	44	382	382	382
6.	6	SPUK lokale aanpak isolatie	I	1.026	846	0	0
7.	6	Toeslagenaffaire	I	65	0	0	0
8.	6	Gebundelde uitkering (BUIG)	S	436	436	436	436
9.	6	VVE-bijdrage de Batter	S	53	53	53	53
10.	6	Inhuur hulp aan ontheemden	I	300	0	0	0
11.	7	Externe inhuur projectleider Kind naar Gezond Gewicht	I	139	0	0	0
12.	7	SPUK CDOKE	I	1.016	100	0	0
13.	8	Grondexploitatie	S	3.311	1.590	-13.677	4.390
14.	8	Opstellen Programma Volkshuisvesting	I	50	0	0	0
15.	OH	Verzekering ERD WGA 2026-2028	S	85	93	102	102
16.	OH	Energiekosten	I	88	0	0	0
17.	OH	Bijstelling sociale lasten	S	530	530	530	530
18.	OH	Formatie-uitbreiding 2026	S	146	199	199	199
19.	OH	Informatieplan	I	140	0	0	0
20.	OH	Bijdrage GR SSC DeSom	I	108	0	0	0
21.	OH	Stijging licentiekosten	S	60	60	60	60
22.	OH	Inhuur hulp aan ontheemden	I	-300	0	0	0
		Diverse mutaties < € 50.000	S	393	205	189	209
Totaal lasten				7.761	4.381	-11.839	6.247
BATEN							
23.	6	HAR+ rijksbijdrage	I	-270	0	0	0
24.	6	Afromen reserve regionaal budget kwetsbare inwoners	I	-128	0	0	0
25.	6	SPUK lokale aanpak isolatie	I	-1.026	-846	0	0
26.	6	Toeslagenaffaire	I	-65	0	0	0
27.	7	Projectleider Kind naar Gezond Gewicht	I	-130	0	0	0
28.	7	SPUK CDOKE	I	-754	-100	0	0
29.	8	Grondexploitatie	S	-3.311	-1.590	13.677	-4.390
30.	AD	Decemercirculaire 2025	S	-152	-92	-77	-77
31.	OH	Vervallen doorbelasting grondbedrijf	S	195	195	195	195
		Diverse mutaties < € 50.000	S	-284	-217	-217	-217
Totaal baten				-5.925	-2.650	13.578	-4.489
Mutaties reserves *							
		Stortingen		123	0	0	0
		Onttrekkingen		-123	0	0	0
Saldo mutaties reserves				0	0	0	0
Saldo mutaties				1.835	1.730	1.738	1.758
				Nadeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

*Zie toelichting mutaties reserves bij de paragraaf reserves en voorzieningen.

Toelichting

Alleen de mutaties van € 50.000 en groter of politiek relevant worden toegelicht.

Lasten

1. Extern advies openbare ruimte bedrijventerrein De Braken (2026 € 47.000 nadeel)

Ondernemersvereniging Koggenland heeft een visie laten opstellen voor de revitalisatie van bedrijventerrein De Braken. De plannen voor inrichting van de openbare ruimte vragen nader onderzoek, zowel technisch, als verkeerstechnisch en als het gaat om (dekking van) kosten en mogelijkheid van subsidies. Dit moet in samenhang

worden bekeken met het kwaliteitsniveau op andere bedrijventerreinen en de meerjaren onderhoudsplannen. Voor het bepalen van het gewenste kwaliteitsniveau van de openbare ruimte op bedrijventerreinen en over mogelijke vervolgstappen voor bedrijventerrein De Braken is extern advies nodig. Daarbij wordt ook onderzocht in hoeverre bestaande onderhoudsbudgetten voor maatregelen kunnen worden ingezet. Aan de ondernemersvereniging is aangegeven dat er een advies op hun visie komt. De kosten voor het externe advies zijn geraamd op € 47.000.

2. Subsidie geluidsbeperkende voorzieningen TC Westerkogge (2026 € 214.000 nadeel)
TC Westerkogge wil padelbanen realiseren. Hoofdzakelijk door nieuwbouw Het Veer dienen zij akoestische schermen te plaatsen om te voldoen aan de geldende wetgeving. Nieuwbouwplan Het Veer is inmiddels in een vergevorderd stadium. De waarde van de grondexploitatie van woningbouwplan Het Veer bedraagt in totaal € 413.000. Met het realiseren van de akoestische schermen en het renoveren van tennisbanen ontstaat een situatie waarin zowel de woningbouw als padel voor de dorpen Avenhorn- De Goorn wordt gerealiseerd. De kosten van de akoestische schermen en het renoveren van de tennisbanen bedraagt € 214.000.
3. HAR+ uitbreiding tijdelijk personeel (2026 € 231.000 nadeel)
Koggenland heeft gebruik gemaakt van de 'Regeling stimuleren uitstroom vergunninghouders uit de asielopvang' van het COA. Deze HAR+-regeling is de opvolger van de Hotel- en accommodatieregeling (HAR). Het college heeft besloten een deel van de inkomsten uit de HAR+ (zie hieronder de inkomst, nummer 20) in te zetten voor het Plan van Aanpak huisvesting vergunninghouders 2026. Dit omvat onder andere een tijdelijke uitbreiding van de personele capaciteit binnen het zorgteam (€ 110.000) en het inzetten van intensieve maatschappelijke begeleiding, zodat hervestigers kunnen worden gehuisvest (€ 121.000). Er staan baten tegenover van € 270.000, zie de toelichting bij nummer 23.
4. Bijstelling budget jeugdzorg (2026 € 419.000, 2027 en verder € 114.000 voordeel)
In 2025 is afgerond € 5,816 miljoen uitgegeven aan gespecialiseerde jeugdhulp. Voor 2026 wordt er een indexatiepercentage van 5,13% toegepast in de begroting. Het aantal jeugdigen/gezinnen in de gespecialiseerde jeugdzorg over 2025 is redelijk stabiel. Op basis hiervan is het benodigde budget in 2026 naar verwachting € 6,114 miljoen, is er € 6,533 miljoen begroot, waardoor de begroting in 2026 verlaagd kan worden met € 419.000. De voorlopige index 2027 is nog niet bekend. Om toch alvast met een stijging van de kosten rekening te houden, wordt er uitgegaan van een stijging van 5%. Wanneer de voorlopige index 2027 bekend is, wordt het verschil in de begroting 2027 verwerkt.
5. Bijstelling budget Wmo (2026 € 44.000, 2027 en verder € 382.000 nadeel)
In 2025 is afgerond € 4,507 miljoen uitgegeven aan maatwerkarrangementen voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor 2026 wordt er een indexatiepercentage van 5,13% toegepast in de begroting. Op basis van de aantallen 2025 blijkt dat het aantal cliënten voor de verschillende producten licht stijgt of stabiliseert. Op basis hiervan is het benodigde budget in 2026 naar verwachting € 4,829 miljoen, er is € 4,785 miljoen begroot, waardoor de begroting in 2026 verhoogd dient te worden met € 44.000. De voorlopige index 2027 is nog niet bekend. Om toch alvast met een stijging van de kosten rekening te houden, wordt er uitgegaan van een stijging van 5%. Wanneer de voorlopige index 2027 bekend is, wordt het verschil in de begroting 2027 verwerkt.
6. SPUK lokale aanpak isolatie (2026 € 1.026.000, 2027 € 846.000 budgettair neutraal)
Vanuit het rijk is de specifieke uitkering lokale aanpak isolatie ontvangen om slecht geïsoleerde woningen te verduurzamen. De inschatting is dat de lasten in 2026 € 1,026 miljoen en in 2027 € 846.000 zullen worden. Hier staan inkomsten tegenover en per saldo is dit budgetneutraal.
7. Toeslagenaffaire (2026 € 65.000 budgettair neutraal)
Dit bedrag omvat de geschatte uitgaven voor gedupeerden van de toeslagenaffaire.
8. Gebundelde uitkering (BUIG) (2026 en verder € 436.000 nadeel)
De uitgaven BUIG (Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten) dienen te worden bijgesteld op basis van de concept voorjaarsnota 2026 van WerkSaam Westfriesland. Door onder andere de verhoging van het minimumloon en een flinke toename van het aantal cliënten in de uitkering (taakstelling vluchtelingen), dient het budget structureel te worden verhoogd.

9. VVE-bijdrage De Batter (2026 en verder € 53.000 nadeel)
In 2025 is basisschool de Langereis gesloten, daarmee is de ruimte die zij gebruikte in 'de Batter' nu voor de gemeente Koggenland. Het aandeel van de gemeente in de VVE is groter geworden, het totale aandeel is nu 55%.
10. Budgetoverheveling Inhuur hulp aan ontheemden (2026 € 300.000 budgetneutraal)
Dit betreft een budget neutrale overheveling van het taakveld overhead naar het taakveld sociaal domein voor inhuur van personeel voor de hulp aan ontheemden.
11. Externe inhuur projectleider Kind naar Gezond Gewicht (2026 € 139.000 nadeel)
De kosten voor de externe inhuur van een projectleider Kind naar Gezond Gewicht worden gefinancierd vanuit de gelden van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) (GGD) en de SPUK GALA (Gezond Actief Leven Akkoord) (vanuit de 7 Westfriese gemeenten). Zie hieronder de baten van € 130.000 bij nummer 27.
12. SPUK CDOKE (2026 € 1.016.000, 2027 € 100.000 budgetneutraal)
Vanuit het rijk ontvangt de gemeente een specifieke uitkering voor de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). In 2026 worden meer kosten gemaakt dan met de begroting 2026 werd voorzien. Om die reden zijn de lasten 2026 bijgesteld met € 1,016 miljoen ten opzichte van de begroting. Voor dit budget wordt onder andere het soortenmanagementplan opgesteld, verdiepend onderzoek naar potentiële warmtebronnen gedaan in het kader van de warmtetransitie en het warmteprogramma opgesteld. Het verwachte restant van € 100.000 wordt meegenomen naar 2027. Zie hieronder de inkomst, nummer 2.
13. Grondexploitatie (2026 € 3.311.000, 2027 € 1.590.000, 2028 -€ 13.677, 2029 € 4.390.000 budgettair neutraal)
De grondexploitaties zijn geactualiseerd naar prijspeil 1-1-2026. Ook is de meerjarenraming herzien op basis van de meest recente inzichten in de fasering en kosten- en opbrengstontwikkelingen. De grondexploitaties zijn budgetneutraal opgenomen in de begroting; mutaties hebben daarom geen effect op het exploitatiesaldo. Wijzigingen worden verwerkt via de boekwaarde op de balans. Bij afsluiting van een grondexploitatie wordt het resultaat verwerkt in het jaarrekeningresultaat en verrekend met de reserve grondbedrijf.
14. Opstellen Programma Volkshuisvesting (2026 € 50.000 nadeel)
Voor het opstellen van het Programma Volkshuisvesting wordt een extern bureau ingezet.
15. Verzekering ERD WGA 2026-2028 (2026 € 85.000, € 2027 € 93.000, 2028 en verder €102.000 nadeel)
Op 1 januari 2026 liep de verzekering Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA) van de gemeente Koggenland af. De gemeente Koggenland is eigenrisicodragers (ERD) van de WGA. Naar aanleiding van de Europese aanbesteding voor de WGA-verzekering is er sprake van een hoge premiestijging, dit komt door het toepassen van de schadelast binnen de gemeente Koggenland én op landelijk niveau. De gemeente Koggenland is stabiel gebleven, maar de kosten stijgen door een verhoogde instroom van arbeidsongeschikten op landelijk niveau. Het alternatief om de instroom in de WGA in eigen beheer te nemen kan oplopen tot € 180.000 per jaar en stijgt mee met de groei van de loonsom van de organisatie in de toekomst.
16. Gaskosten (2026 € 88.000 nadeel)
In het raadsbesluit inzake de verbouwing van het gemeentehuis is uitgegaan van een inverdieneffect als gevolg van de verduurzaming van het gebouw, waarbij het uitgangspunt was dat het gemeentehuis volledig 'van het gas af' zou worden gerealiseerd. Dit uitgangspunt is in 2026 echter nog niet volledig bereikt. Als gevolg hiervan is het gasverbruik in 2026 niet komen te vervallen en blijven kosten voor gaslevering noodzakelijk. Dit leidt tot een financieel nadeel van € 88.000 ten opzichte van de eerder vastgestelde begroting.
De belangrijkste oorzaken hiervan zijn dat de beoogde technische maatregelen en/of installaties die benodigd zijn voor een gasloze exploitatie nog niet (volledig) zijn gerealiseerd dan wel operationeel zijn.
De raad wordt bij de verdere voortgang geïnformeerd over de planning, de resterende investeringen en het moment waarop het beoogde inverdieneffect structureel kan worden bereikt.

17. Bijstelling sociale lasten (2026 en verder € 530.000 nadeel)

Uit de analyse van de loonkosten, zoals vermeld in de jaarrekening, blijkt dat het percentage sociale lasten te laag is geraamd. Er wordt gewerkt aan betere stuurinformatie op de loonsom. In dat kader zijn o.a. de loonkosten gesplitst van de toelagen/uitkeringen/vergoedingen. Door het ontbreken van broninformatie en loonjournaalposten in eerdere jaren was geen betrouwbaar inzicht mogelijk in het werkelijke percentage, nu kan dat wel. Op basis daarvan wordt het percentage sociale lasten daarom met 3,3 procent bijgesteld naar 28%.

18. Formatie-uitbreiding (2026 € 146.000, 2027 en verder € 199.000 nadeel)

Het college stelt voor de formatie beleidsmedewerker Wonen uit te breiden. Omwille van toenemende taken waaronder de administratieve uitvoering en beheer van de regeling Flexwonen. Daarnaast betreft deze mutatie de indiensttreding van zweminstructeurs en toezichthouders voor buitenbad Buitenmeere, waarbij de huidige payrollconstructie vanwege aanbestedingsregels en gewijzigde wetgeving rondom arbeidsinhuur niet langer passend is.

19. Informatieplan (2026 € 140.000 nadeel)

De kosten van inhuur nemen in 2026 toe vanwege een tweetal ontwikkelingen. Enerzijds loopt het project m.b.t. de implementatie van de applicaties voor het Zorgteam verder uit, waardoor extra inzet van functioneel beheer noodzakelijk is om de bedrijfsvoering m.b.t. Jeugd en Wmo te kunnen garanderen. Anderzijds is er sprake van een grote aanpassing van de gebruikersinterface van het documentmanagementsysteem Corsa, waardoor eveneens extra inzet van functioneel beheer nodig is om deze slag te kunnen maken zodat de continuïteit van deze applicatie niet in gevaar komt.

20. Bijdrage GR SSC DeSom (2026 € 108.000 nadeel)

Op basis van de concept jaarrekening 2025 en voorjaarsnota 2026 wordt een bijstelling verwacht. De bijstelling is gebaseerd op diverse mutaties van voor- en nadelen, waaronder de gevolgen van het vertrek van Werksaam als deelnemer en de overgang naar een verdeelsleutel van de kosten van SSC DeSom op basis van identities die een gemeente afneemt, in plaats van het aantal inwoners van een gemeente. Dit laatste leidt ook tot fluctuaties in de begroting, waardoor niet met zekerheid gezegd kan worden dat er in 2026 geen mutaties op de begroting plaats gaan vinden.

21. Stijging licentiekosten (2026 en verder € 60.000 nadeel)

In de begroting 2026 van DeSom is rekening gehouden met het aantal identities(gebruikers), die op betreffende peildatum in gebruik waren door de gemeente Koggenland. Onder de identities vallen alle medewerkers, inhuur, stagiaires en externen die moeten kunnen inloggen op het netwerk van de gemeente Koggenland (gebruikers). In februari is het aantal identities vastgesteld. Dit leidt tot een stijging van de lasten, door een uitbreiding van het aantal gebruikers in het afgelopen jaar, zijn er gemiddeld 24 identities meer in gebruik dan begroot. De extra lasten hebben betrekking op het peilmoment voor periode februari t/m september 2026, maar hebben, gezien de ontwikkelingen binnen de gemeente Koggenland, een structureel karakter. Denk bijvoorbeeld aan de uitbreiding personeel en inhuur ten behoeve van de exploitatie van de bouwgronden. Indien op het peilmoment in september blijkt dat er meer identities worden afgenomen, moet rekening worden gehouden met aanvullende kosten.

22. Budgetoverheveling Inhuur hulp aan ontheemden (2026 € 300.000 budgetneutraal)

Dit betreft een budget neutrale overheveling zoals toegelicht bij toelichting nummer 10.

Baten

23. HAR+ Rijksbijdrage (2026 € 270.000 voordeel)

In 2025 heeft de gemeente Koggenland gebruikgemaakt van de Hotel- en Accommodatieregeling (HAR+), waardoor vergunninghouders versneld zijn gehuisvest. Hiervoor heeft de gemeente een vergoeding ontvangen van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Deze inkomsten zijn in 2026 ontvangen. Zie de uitgaven bij punt 3 hierboven.

24. Afkomen reserve regionaal budget kwetsbare (2026 € 128.000 voordeel)
Er is een hogere reserve opgebouwd dan conform raadsbesluit nodig is in het regionaal budget kwetsbare inwoners. Er wordt weer afgeroomd tot 5% van de totale inkomsten, waardoor er een baten ontstaat voor de gemeente Koggenland. Dit is onder voorbehoud van vaststelling van de jaarrekening 2025 van de gemeente Hoorn, gezien zij budgethouder zijn voor de regio West-Friesland. De vaststelling vindt plaats in de zomer van 2026.
25. SPUK lokale aanpak isolatie (2026 € 1.026.000, 2027 € 846.000 budgettair neutraal)
Vanuit het rijk is de specifieke uitkering lokale aanpak isolatie ontvangen om slecht geïsoleerde woningen te verduurzamen. De inschatting is dat de lasten in 2026 € 1,026 miljoen en in 2027 € 846.000 zullen worden. Tegenover deze inkomst staan dezelfde lasten begroot.
26. Toeslagenaffaire (2026 € 65.000 budgettair neutraal)
Dit bedrag omvat de geschatte compensatie van alle uitgaven die de gemeente doet voor de ondersteuning aan gedupeerden van de toeslagenaffaire. De gemeente wordt volledig gecompenseerd door het Rijk voor de uitgaven.
27. Projectleider Kind naar Gezond Gewicht (2026 € 130.000 voordeel)
De kosten voor de externe inhuur van een projectleider Kind naar Gezond Gewicht worden gefinancierd vanuit de gelden van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) (GGD) en de SPUK GALA (Gezond Actief Leven Akkoord) (vanuit de 7 Westfriese gemeenten).
28. SPUK CDOKE (2026 € 754.000, 2027 € 100.000 voordeel)
De SPUK CDOKE is budgettair neutraal. Dat betekent dat de baten gelijk zijn aan de uitgaven. Met het verhogen van het budget voor de lasten, wordt evenredig ook het budget voor de baten bijgesteld. In de begroting was een bedrag opgenomen van € 262.000 voor te verwachten inkomsten. Dit bedrag wordt opgehoogd met € 754.000 vanuit het saldo van de voorschotten 2024 en 2025. Het verwachte restant van dit saldo (€ 100.000) wordt, na bekostiging van de lasten in 2026, meegenomen naar 2027.
29. Grondexploitaties (2026 € 3.311.000, 2027 € 1.590.000, 2028 -€ 13.677.000, 2029 € 4.390.000 budgettair neutraal)
De grondexploitaties zijn geactualiseerd naar prijspeil 1-1-2026. Ook is de meerjarenraming herzien op basis van de meest recente inzichten in de fasering en kosten- en opbrengstontwikkelingen. De grondexploitaties zijn budgetneutraal opgenomen in de begroting; mutaties hebben daarom geen effect op het exploitatiesaldo. Wijzigingen worden verwerkt via de boekwaarde op de balans. Bij afsluiting van een grondexploitatie wordt het resultaat verwerkt in het jaarrekeningresultaat en verrekend met de reserve grondbedrijf.
30. Decembercirculaire 2025 (2026 € 152.000, 2027 € 92.000, 2028 en verder € 77.000 voordeel)
De decembercirculaire 2025 is in december 2025 gepubliceerd. De voordelige effecten van de decembercirculaire worden nu verwerkt.
31. Vervallen doorbelasting grondbedrijf (2026 en verder € 195.000 nadeel)
Er zijn lagere baten doordat de doorrekening vanuit het grondbedrijf van € 195.000 vervalt. In het verleden werden alle salarislasteren eerst op het taakveld Overhead geboekt en aan het eind van het jaar overgeboekt naar de juiste producten (taakvelden). Een toerekening naar de grondexploitatie werd via deze methodiek een creditering op het taakveld Overhead. Vanaf begrotingsjaar 2025 worden salarislasteren rechtstreeks op het taakveld geboekt. Doorbelasting naar grondexploitaties gebeurt dan via taakveld Grondexploitatie. De doorbelasting vervalt bij het onderdeel overhead. De doorbelasting op het taakveld grondexploitatie gaat omhoog. Door deze wijziging sluit de begroting aan op de toegepaste methodiek.

3.4 Investeringskredieten

3.4.1 Ontwikkelingen

Het college heeft ingestemd onderstaande investeringskredieten op te nemen in perspectiefnota.

De totale afschrijvingslasten van onderstaande investeringen bedraagt circa € 21.000. Deze afschrijvingslasten worden meegenomen bij het opstellen van de begroting 2027.

3.4.2 Bijstelling investeringskredieten 2026

Bedragen x € 1.000			Oorspronkelijk	Mutatie	Nieuw
Nr.	Pr.				
1.	3	Parkeerplaats Schoffel in De Goorn	-	53	53
2a.	3	Doorfietsroute tussen Venneweg en Scharwoude	-	900	900
2b.	3	Doorfietsroute tussen Venneweg en Scharwoude – subs.	-	-804	-804
3.	5	Multicourt Obdam	-	150	150
4.	5	Investering luchtbehandelingskast zwembad	-	73	73
5.	6	Zonnepanelen De Batter	-	30	30
			-	402	402

Toelichting

1. Parkeerplaatsen Schoffel in De Goorn

Tijdens de raadsvergadering van 15 december 2025 is de motie “Opheffen parkeerverbod Schoffel (Vredemaker-Oost)” unaniem aangenomen. Met deze motie is het college verzocht het parkeerverbod op de gehele straat ‘Schoffel’ van het bedrijventerrein Vredemaker-Oost op te heffen.

Met het aanleggen van extra parkeerplaatsen wordt het parkeerprobleem op de Schoffel opgelost. Op basis van meerdere parkeerdrukmetingen wordt nagegaan hoeveel extra parkeerplaatsen nodig zijn. De investering voor het aanleggen van de parkeerplaatsen bedraagt € 52.500. Voorgesteld wordt aan de raad om hiervoor in 2026 een krediet beschikbaar te stellen. De parkeerplaatsen worden afgeschreven in 30 jaar waardoor de jaarlijkse kapitaallast € 1.750 bedraagt. Deze afschrijvingslasten worden in de begroting 2027 opgenomen. De extra parkeerplaatsen worden naar verwachting in het derde kwartaal van dit jaar aangelegd.

2. Doorfietsroute tussen Venneweg en Scharwoude

De provincie Noord-Holland heeft het initiatief genomen om een doorfietsroute te realiseren tussen Hoorn en Purmerend. Daarbij is gevraagd aan de Gemeente Koggenland om mee te doen aan dit initiatief. Voor het Koggenlandse deel van deze doorfietsroute tussen de Venneweg en Scharwoude heeft de provincie Noord-Holland op dit moment maximaal € 604.000 subsidie beschikbaar op basis van 90% van de realisatiekosten. Daarnaast heeft de provincie Noord-Holland voor de voorbereiding van deze werkzaamheden maximaal € 200.000 beschikbaar op basis van 100% van de voorbereidingskosten. Met deze investering wordt de fietsveiligheid verhoogd. Om de maximale subsidie van € 804.000 voor de voorbereiding en de realisatie te ontvangen is het voorstel om een krediet beschikbaar te stellen van € 900.000 voor het voorbereiden en realiseren van de maatregelen op de doorfietsroute. Per saldo zijn de kosten voor de gemeente dan € 96.000.

Met de subsidies zijn de kosten netto € 96.000. De afschrijvingstermijn van de maatregelen op de doorfietsroute is 20 jaar. De kapitaallasten voor deze maatregelen komen neer op € 4.800 per jaar.

3. Multicourt Obdam

De gemeenteraad heeft 18 december 2023 het RV Gymzalen Obdam vastgesteld. Het eerste besluitpunt is: “In te stemmen met het scenario waarbij twee gymzalen en een speelveld worden gerealiseerd”. Het college heeft een voorlopige plattegrond en begroting opgesteld. Bij het opstellen van deze documenten is samengewerkt met basisschool De Caegh en de buurtsportcoach. Het speelveld betreft een multicourt, waarop diverse sporten kunnen worden beoefend als voetbal, basketbal, softbal. De locatie nabij de school, de diversiteit aan bewegingsmogelijkheden en de woningbouw in Obdam zorgen voor een optimaal gebruik door scholieren en omwonenden. De kosten van het multicourt zijn geraamd op € 150.000. Het multicourt wordt in 20 jaar afgeschreven. Vanaf 2027 is dit jaarlijks € 7.500. Deze afschrijvingslasten worden in de begroting 2027 opgenomen.

4. Investerings luchtbehandeling zwembad

In 2026 wordt een investering gedaan in de luchtbehandelingskast bij het Koggenbad (€ 72.600). De dekking van de investering wordt gedaan vanuit het bestaande onderhoudsbudget zwembad. De investering wordt in 15 jaar afgeschreven, vanaf 2027 is dit jaarlijks € 4.840. Deze afschrijvingslasten worden in de begroting 2027 opgenomen. Het MJOP-zwembaden wordt in de tweede helft van 2026 aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.

5. Zonnepanelen De Batter

De bestaande zonnepaneleninstallatie op brede school De Batter in Ursem is buiten gebruik geraakt. Uit recent technisch onderzoek blijkt dat de omvormers defect zijn en dat de installatie als geheel verouderd is. Gezien de technische staat en leeftijd van het systeem is herstel niet meer doelmatig en wordt vervanging noodzakelijk geacht. Het huidige elektriciteitsverbruik en de daarmee samenhangende energielasten zijn hoog. Door vervanging van de zonnepaneleninstallatie wordt een structurele verlaging van de energiekosten gerealiseerd. Dit heeft een positief effect op de hoogte van de VvE-bijdrage in de komende jaren en draagt bij aan de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen. Vanuit de gemeente Koggenland wordt een bedrag van € 30.000 beschikbaar gesteld, wat neerkomt op 55% van de totale investeringskosten voor de zonnepaneleninstallatie. Het resterende deel van de investering komt voor rekening van de SKOWF.

3.5 Reserves en voorzieningen

3.5.1 Reserves

Deze paragraaf heeft betrekking op mutaties in reserves.

Omzetting bestemmingsreserve Structurele dekking begrotingstekort

Vanaf 1 januari 2024 mogen gemeenten onder bepaalde voorwaarden het surplus van de Algemene reserve inzetten ter dekking van de structurele lasten. Het surplus van de algemene reserve is dat deel dat niet nodig is voor het afdekken van de geïnventariseerde risico's.

Bij de PN2024-2028 is de bestemmingsreserve structurele dekking begrotingstekort ingesteld. Deze reserve is gevoed door het surplus van de algemene reserve en wordt gebruikt ter dekking van het begrotingstekort.

Echter, onttrekkingen aan bestemmingsreserves, niet bestemd ter dekking van kapitaallasten, zijn conform wet- en regelgeving, altijd incidenteel. Door de bestemmingsreserve om te zetten naar een reserve binnen de algemene reserve wordt weer voldaan aan de wetgeving. Het saldo van de bestemmingsreserve (€ 4.764.000) wordt overgeheveld naar de nieuw te vormen reserve.

Special class

In de raadsvergadering van 7 juli 2025 is bij het raadsvoorstel Perspectiefnota 2025-2029 het amendement "aanvulling maatregelen" aangenomen. Daarin is besloten het in de perspectiefnota beschikbaar gestelde investeringskrediet van € 123.000 voor de special class bij de Copernicus te onttrekken uit de algemene reserve. In het beslispunt had echter ook moeten staan 'en te storten in de bestemmingsreserve kapitaallasten', zodat de afschrijvingslasten hieruit gedekt kunnen worden. Deze mutatie wordt nu alsnog verwerkt.

3.5.2 Voorzieningen

Deze paragraaf heeft betrekking op mutaties in voorzieningen.

Bedragen x € 1.000			Oorspronkelijk	Mutatie	Nieuw
Nr.	Pr.				
1.	3	Voorziening groot onderhoud gebouwen	617	296	913
2.	3	Voorziening onderhoud wegen	1.035	312	1.347
3.	3	Voorziening onderhoud (civiele) kunstwerken	75	33	108
4.	3	Voorziening onderhoud openbaar groen	33	67	100

Toelichting

1. Voorziening groot onderhoud gebouwen

Dit betreft een overheveling van het restantbudget van 2025 naar 2026. Met het vertrek van de bouwkundig werkvoorbereider in 2025 is niet al het planmatig(groot) onderhoud gebouwen ingekocht en gerealiseerd. In 2026 wordt dit weer opgepakt.

2. Voorziening onderhoud wegen

Dit betreft een overheveling van het restantbudget van 2025 naar 2026. Het asfaltonderhoud te Scharwoude is uitgesteld omdat gewacht wordt op de realisatie van nieuwbouwwijk Wonen aan de Hulk (nu in uitvoering). Ook het asfaltonderhoud Bobeldijk kon niet uitgevoerd worden in 2025, ten gevolge van kabelwerkzaamheden van derden.

3. Voorziening onderhoud (civiele kunstwerken)

Dit betreft een overheveling van het restantbudget van 2025 naar 2026. De vervangingen van de bruggen is vertraagd i.v.m. verlenging van de beslistermijn van de Omgevingsvergunning. De werkzaamheden zijn nu in uitvoering.

4. Voorziening onderhoud openbaar groen

Dit betreft een overheveling van het restantbudget van 2025 naar 2026. Een deel van het programma groot onderhoud groen is gelieerd aan het programma groot onderhoud civiel (wegen). Omdat een paar civiele projecten uit de planning zijn gelopen schuiven ook de projecten groot onderhoud groen op.

4. Kadernota 2027-2030

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de uitgangspunten en kaders voor de samenstelling van de begroting 2027 en het meerjarenperspectief opgenomen.

In de inleiding bent u geïnformeerd dat het onderdeel kadernota geen nieuw beleid bevat. Er worden enkel aanpassingen doorgevoerd voor onderdelen waar sprake is van grote kostenstijgingen en onderdelen waar de organisatie versterkt moet worden voor de groei van de gemeente en de wettelijke taken.

In onderstaande tabel ziet u het financiële effect van de mutaties uit de kadernota.

Bedragen x € 1.000		2027	2028	2029	2030
Lasten		4.928	5.036	5.344	5.649
Baten		-269	-426	-507	-583
	Saldo mutaties	4.659	4.610	4.837	5.066
Mutaties reserves					
Storting		0	0	0	0
Onttrekking		0	0	0	0
	Saldo mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties		4.659	4.610	4.837	5.066
		nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

4.2 Uitgangspunten begroting 2027 en de meerjarenraming

Bij het opstellen van de begroting 2027 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Onvoorzien

Voor onvoorziene uitgaven wordt jaarlijks € 45.000 opgenomen. Dit is conform de door de raad vastgestelde financiële verordening artikel 212.

Rente

Rente op bestaande en nieuwe investeringen wordt toegerekend via het rente-omslagpercentage. De renteomslag wordt berekend door de totale rentelast te delen door de boekwaarde van de vaste activa plus voorraad onderhanden werk (grondexploitaties).

Loonontwikkeling

In de begroting 2027 en verder is reeds rekening gehouden met de huidige CAO Gemeenten en CAO SGO 2025 – 2027 met een looptijd tot en met het eerste kwartaal 2027. Voor de CAO 2027-2029 is rekening gehouden met een stijging van 2% voor de resterende drie kwartalen van 2027.

Prijsontwikkelingen

De programmabegroting stellen we voor het meerjarenperspectief op met constante prijzen. Dat betekent dat het prijspeil van het begrotingsjaar wordt doorgetrokken naar de volgende jaren. Er vindt geen meerjarige inflatiecorrectie plaats. Dit geldt zowel voor de uitgaven als de inkomsten.

De indexering 2027 voor de exploitatiebudgetten bedraagt 2,1%. De indexering is gebaseerd op de in maart 2026 afgegeven verwachtingen van het CPB. We gebruiken hiervoor het kengetal 'Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)'. Dit is de gemiddelde stijging van de prijzen van de netto materiële consumptie van de collectieve sector.

Lokale heffingen

Er wordt in de begroting 2027 rekening gehouden met een prijsindexatie (CPI) van 3%. Tevens wordt bij de opbrengst van de OZB-rekening gehouden met areaaluitbreiding.

In december 2022 is het Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR) door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin staat dat het tarief voor de rioolheffing in 2027 verhoogd wordt met 4%.

Verbonden partijen

Voor de indexatie van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen worden de uitgangspunten gevolgd van de Regietafel Noord-Holland Noord. Volgens deze uitgangspunten wordt voor de loonontwikkeling 8,4% en voor de prijsontwikkeling 5,7% gehanteerd. Uitgaande van de verhouding van loon- en prijsgevoelige elementen (70/30) worden de bijdragen met 7,59% geïndexeerd.

Aantal inwoners

Het aantal inwoners bedraagt per 1 januari 2027 naar verwachting 24.606.

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds voor 2027 wordt gebaseerd op de Meicirculaire 2026. Er wordt in de meerjarenraming 2028 t/m 2030 gerekend met constante prijzen. Dit betekent dat de loon- en prijsontwikkelingen niet cumulatief verwerkt worden.

4.3 Ontwikkelingen 2027-2030

De kadernota bevat geen nieuwe beleidskeuzes, maar alleen noodzakelijke ontwikkelingen. Dit komt omdat tijdens de voorbereidingen van de perspectiefnota de gemeenteraadsverkiezingen zijn geweest en er nog geen coalitieakkoord is.

De kadernota schetst de kaders voor de bedrijfsvoering en de begroting, maar bevat geen specifieke doelstellingen. De gemeente houdt rekening met de financiële en juridische verplichtingen die voortvloeien uit bestaand beleid.

4.3.1 Programma 1 Dienstverlening en bestuur

Verkiezingen

De aankomende jaren zijn er weer veel verkiezingen te organiseren in Koggenland. In 2027 vinden de Waterschaps- en Provinciale Statenverkiezingen plaats, in 2029 zijn er verkiezingen voor het Europees Parlement en in 2030 zijn er zowel in maart de Gemeenteraadsverkiezingen als in mei de Tweede Kamerverkiezingen.

De gemeente Koggenland is trots op de grote groep vrijwilligers die ons bij elke verkiezing weer willen ondersteunen. Door een marktconforme vergoeding en het gevoel van waardering te geven, probeert het team verkiezingen deze groep blijvend te verbinden. De inzet van deze vrijwilligers is cruciaal om de verkiezingen op een goede manier te blijven organiseren.

Gevolgen groeiend inwoneraantal

Indien door het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) het inwoneraantal van de gemeente Koggenland op 1 januari 2027 voor de tweede keer boven de 24.000 inwoners vaststelt, gaat de Koggenland van een klasse 3 naar een klasse 4 gemeente. Dit heeft, met terugwerkende kracht, automatisch gevolgen voor de bezoldiging van de burgemeester en wethouders en het kan gevolgen hebben voor het functiehuis van de organisatie. De financiële gevolgen zijn nog niet verwerkt in de perspectiefnota. De financiële gevolgen hiervan worden verwerkt in de P&C-documenten.

4.3.2 Programma 2 Veiligheid

Geen afwijkende beleidsontwikkelingen.

4.3.3 Programma 3 Beheer openbare ruimte

Geen afwijkende beleidsontwikkelingen.

4.3.4 Programma 4 Economie

Geen afwijkende beleidsontwikkelingen.

4.3.5 Programma 5 Onderwijs, sport en cultuur

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid

Vanaf 2027 verandert de financieringsstructuur voor het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) waarbij de huidige specifieke uitkering (SPUK) waarschijnlijk zal worden omgezet naar een bijzondere fondsuitkering. Als gevolg hiervan zal er zeer waarschijnlijk een korting van 10% worden doorgevoerd. Het financiële effect hiervan is voor Koggenland nog niet duidelijk. Het totale voorlopige bedrag GOAB 2026 voor Koggenland is € 184.500.

Renovatie(vernieuwbouw) Jozef en Maria school

Op basis van een globale raming in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) is in de begroting van 2026 in het meerjareninvesteringsoverzicht voor jaarschijf 2027 een bedrag van € 2.496.000 incl. BTW. opgenomen, uitgaande van 602 m2 BVO nieuwbouw voor de Josef- en Mariaschool. Deze raming is exclusief eventuele kosten voor grondverwerving of tijdelijke huisvesting en hierin is geen rekening gehouden met renovatie, extra m2 BVO en overige aanvullende kosten.

In het IHP hebben gemeente en schoolbesturen met elkaar afgesproken per project nog een afweging te maken tussen renovatie(vernieuwbouw) en nieuwbouw. Uit de afweging komt naar voren dat renovatie voor zowel het schoolbestuur als gemeente de beste keuze lijkt.

Het bestaande gebouw heeft een oppervlak van 1024m2 BVO. Het oppervlak van de renovatie dat voor de school en eventuele maatschappelijke voorzieningen gerenoveerd dient te worden bedraagt 764 m2 BVO. De hiervoor benodigde investering bedraagt € 2.655.000 incl. BTW waarbij we ervan uitgaan dat de renovatie van de overige 260 m2 BVO voor kinderopvang zal worden bekostigd door een kinderopvangorganisatie.

Naast de benodigde investering voor de renovatie zelf zijn er extra kosten voor gefaseerd bouwen, een externe projectleider en indexering, de benodigde investering hiervoor bedraagt € 352.000 incl. BTW.

Het investeringskrediet voor de gemeente voor de renovatie bedraagt daarmee € 3.007.000 incl. BTW.

Er volgt in oktober 2026 een raadsvoorstel voor het benodigde investeringskrediet.

4.3.6 Programma 6 Sociaal domein

Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (2027-2030)

Per 1 januari gaat het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA 2027-2030) van kracht. Dit akkoord bevat afspraken die een aanvulling zijn op het Integraal Zorgakkoord (IZA 2023-2026) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA 2023-2026). Het AZWA richt zich op het versterken van de gezonde en sociale basis en het verbinden van het sociaal en zorg domein. De focus verschuift van zorgen voor naar zorgen dat: van probleemoplossing naar het versterken van gezondheid, welzijn, eigen kracht en regie. Dit betekent dat eerst wordt gekeken naar wat inwoners zelf en samen kunnen doen, met ondersteuning en zorg als vangnet. Deze transitie vraagt om een sterke gezonde sociale basis waarin ontmoeting, initiatief en onderlinge steun centraal staan.

Een belangrijk onderdeel van AZWA is inzetten op laagdrempelige inloopvoorzieningen sociaal en gezond. Deze voorzieningen maken ontmoeting en ondersteuning mogelijk en kunnen fysiek en digitaal zijn. Ze bieden inwoners een plek om elkaar te ontmoeten, activiteiten te organiseren en ondersteuning te vinden. Deze voorzieningen maken deel uit van een groter geheel: het versterken van de gezonde sociale basis. Ze verbinden inwoners, vrijwilligers en professionals en bieden ruimte voor initiatieven die bijdragen aan sociale cohesie en wederkerigheid. Tegelijkertijd moeten ze flexibel zijn en aansluiten bij de behoeften van verschillende wijken en buurten. De financiering vanuit het Rijk betreft de periode 2027-2030.

Inburgering

- In 2026 is gestart met de regionale inkoopprocedure voor de B1 en Z-route. Vanaf 1 januari 2027 start een nieuwe aanbieder. In de inkoopstrategie is bepaald dat binnen de beschikbare rijksmiddelen gebleven wordt.
- Per 1 januari 2027 start WerkSaam Westfriesland met de Maatschappelijke begeleiding voor statushouders. WerkSaam pakt dit op voor zes Westfrieze gemeenten. Gemeente Hoorn doet de maatschappelijke begeleiding zelf.

Budget jeugdhulp

De voorlopige index 2027 is nog niet bekend. Wanneer de index 2027 bekend is, wordt dit in de begroting 2027 opgenomen.

GR-vorming jeugd

Om de beschikbaarheid van de jeugdhulp voor de meest kwetsbare kinderen te verbeteren en om de samenwerking beter te organiseren, worden gemeenten per 1 januari 2027 verplicht om samen te gaan werken op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). In 2026 vindt een evaluatie plaats van de Netwerkorganisatie en aanvullend hierop vindt een onderzoek plaats naar de meest passende constructie voor de GR-jeugd voor onze regio.

De kosten voor de vorming van een GR zijn op dit moment nog niet duidelijk.

Budget Wmo

De voorlopige index 2027 is nog niet bekend. Wanneer de index 2027 bekend is, wordt dit in de begroting 2027 opgenomen. Het ligt in de verwachting dat de aankomende jaren het aantal Wmo-voorzieningen en daarmee de kosten zullen stijgen vanwege de vergrijzing.

4.3.7 Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Gezondheid

Per 1 januari gaat het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA 2027-2030) van kracht. Het AZWA bevat afspraken die een aanvulling zijn op het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Om de doelen van het AZWA te realiseren, is een omgeving nodig waarin mensen elkaar kunnen vinden, signalen worden opgepakt en ondersteuning beschikbaar is. Het versterken van de gezonde sociale basis vraagt om een netwerk waarin formele en informele structuren elkaar aanvullen. Dit netwerk verbindt mensen, ondersteunt initiatieven en creëert een omgeving waarin iedereen zich welkom voelt en kan bijdragen.

Afval: CO2-heffing

De komende jaren neemt de CO2-heffing fors toe. Terugdringen van de hoeveelheid restafval draagt bij aan een lagere CO2-heffing. De raad wordt verder geïnformeerd via de gebruikelijke informatievoorziening en het grondstoffenplan (afvalbeleid) dat aan de raad wordt voorgelegd.

Klimaat- en energietaken

De bijdrage van het rijk, ter compensatie van gemeenten voor de uitvoering van klimaat- en energietaken, wordt sinds 2026 verstrekt via een decentralisatie uitkering in het gemeentefonds. In 2026 zijn deze middelen ten gunste gebracht van het begrotingsresultaat 2026 omdat er nog voldoende budget was vanuit de SPUK-regeling Compensatie Decentrale overheid voor Klimaat- en Energietaken (SPUK CDOKE). De verwachting is dat in 2027 de bijdrage van het rijk weer in de vorm van een decentralisatie uitkering naar de gemeente komt. Voor 2027 (en verder) zijn deze gelden wel noodzakelijk om in te zetten op klimaat- en energietaken.

4.3.8 Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling

Woningbouw met een stedenbouwkundig team

In het coalitieakkoord 2022-2026 is aangegeven dat de gemeente haar inwoners door continue bouwontwikkeling het perspectief wil geven op een woning in en/of rondom hun eigen dorp. Het varieert van kleinschalige bouwplannen voor de kleine kernen tot grotere ontwikkelingen voor de twee groeikernen.

We merken allemaal de grote vraag naar woningen. Denk aan jongeren die op zoek zijn naar een woning om in Koggenland te blijven wonen. Of oudere inwoners die willen doorstromen naar een kleinere woning in eigen dorp.

Een stel dat gescheiden is en niet in het eigen huis kan blijven wonen en zoekt naar een betaalbare woning. En zo zijn er nog vele doelgroepen die geraakt worden door het woningtekort.

We zien dat het tekort aan woningen in Koggenland diverse oorzaken heeft. Het aantal inwoners groeit, er is een geleidelijke afname van het aantal bewoners per woning als ook groeiende verhuisbewegingen vanuit de metropoolregio Amsterdam. Ook de hogere taakstellingen om vluchtelingen, Oekraïners en andere ontheemden te huisvesten maakt de vraag naar woningen groter. Een van de oplossingen voor dit tekort is het bouwen van meer woningen. Diverse type woningen om zo tegemoet te komen aan de vraag vanuit de verschillende doelgroepen.

Beleidscyclus Omgevingswet

De Omgevingsvisie Koggenland wordt, naar verwachting, eind 2026 vastgesteld en vormt het strategisch kader voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving op de lange termijn. In de daaropvolgende jaren worden de ambities en beleidskeuzes uit de omgevingsvisie nader uitgewerkt in (omgevings)programma's en het omgevingsplan.

In programma's worden beleidsdoelen en opgaven thematisch of gebiedsgericht geconcretiseerd en vertaald naar maatregelen, projecten en uitvoeringsafspraken. Het omgevingsplan bevat de juridische regels voor de fysieke leefomgeving. Met het opstellen van programma's en het omgevingsplan wordt stapsgewijs invulling gegeven aan de uitvoering van de Omgevingswet en aan de gewenste ontwikkeling van de leefomgeving binnen de gemeente.

4.4 Financiële mutaties ontwikkelingen 2027-2030

In de onderstaande tabel vindt u de mutaties met een toelichting.

Nr.	Pr.	Omschrijving	I of S	2027	2028	2029	2030
LASTEN		Bedragen x € 1.000					
		AUTONOOM					
1.	Div.	Bijdrage gemeenschappelijke regelingen	S	935	730	647	703
2.	Div.	Prijsindexatie	S	327	327	327	327
3.	3	Stelpost bijstellen MJOP's openbare ruimte	S	200	200	200	200
4.	8	Brandveiligheid	S	13	8	8	8
5.	OH	Uitbreiding formatie 2027	S	2.506	2.555	2.927	2.927
6.	OH	Bijstelling studiekosten 2% van de loonsom	S	54	55	63	63
7.	OH	Bijstelling toelagen, uitkeringen & vergoeding	S	89	91	103	103
8.	OH	Bijstelling CAO 2025 -2027 uitbreiding formatie	S	43	44	50	50
9.	OH	CAO 2027 - 2029	S	347	348	353	353
10.	OH	Informatieplan 2027 - 2031	S	199	440	402	652
11.	OH	Stijging licentiekosten	S	204	204	204	204
12.	OH	Innovatiebudget automatisering	S	50	75	100	100
13.	OH	Verlaging diverse automatiseringscontracten	S	-40	-40	-40	-40
Totaal lasten				4.928	5.036	5.344	5.649
BATEN							
		AUTONOOM					
14.	AD	Onroerendezaakbelasting	S	-269	-426	-507	-583
Totaal baten				-269	-426	-507	-583
Mutaties reserves							
Stortingen				0	0	0	0
Onttrekkingen				0	0	0	0
Saldo mutaties reserves				0	0	0	0
Saldo mutaties				4.659	4.610	4.837	5.066
				nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

Toelichting

Lasten

- Bijdrage gemeenschappelijke regelingen (2027 € 935.000, 2028 € 730.000, 2029 € 647.000 en 2030 € 703.000 nadeel)
De Gemeenschappelijke Regelingen (GR) hebben hun conceptbegrotingen 2027 ingestuurd. De zienswijzen op de conceptbegrotingen 2027 worden behandeld in de raad van 8 juni 2026. Het financiële effect van de actualisatie van de te betalen bijdrage 2027 is als volgt:

Bedragen x € 1.000					
Pr.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
2	Veiligheidsregio	212	212	212	212 N
3	Recreatieschap WF	26	26	26	26 N
6	WerkSaam	37	37	37	37 N
7	Afvalbeheer WF	12	12	12	12 N
7	GGD NHN	136	136	136	136 N
7	Omgevingsdienst NHN	120	115	81	81 N
OH	SSCDESOM	371	171	122	178 N
OH	WF Archief	22	22	22	22 N
		935	730	647	703

2. Prijsindexatie (2027 en verder € 327.000 nadeel)
Voor prijsindexatie wordt rekening gehouden met de IMOC (prijs materiële overheidsconsumptie) en een percentage van 2,1%.
3. Stelpost bijstellen MJOP's openbare ruimte (2027 en verder € 200.000 nadeel)
In 2027 worden diverse MJOP's geactualiseerd en aangeboden aan de gemeenteraad. Voor indexatie van deze MJOP's is € 200.000 opgenomen. De financiële gevolgen van het betreffende MJOP kunnen dan in eerste instantie gedekt worden vanuit deze stelpost.
4. Brandveiligheid (2027 € 13.000 nadeel en vanaf 2028 € 8.000 nadeel)
Het aantal uur voor de brandveiligheid dient uitgebreid te worden. Momenteel worden niet alle gebouwen met een brandmelding gecontroleerd, maar is geselecteerd op prioriteit. Om het gehele dossier van gebouwen in een cyclus van vier jaar gecontroleerd te hebben moet het budget structureel verhoogd worden.
5. Uitbreiding formatie 2027 € 2.506.000; 2028 € 2.555.000; 2029 en verder € 2.927.000 (nadeel)

De opgenomen formatie-uitbreiding in deze perspectiefnota kent verschillende oorzaken en hangt samen met de ontwikkelingen die de afgelopen jaren binnen de gemeente zichtbaar zijn geworden. Het gaat daarbij nadrukkelijk niet om een generieke uitbreiding van de organisatie, maar om gerichte versterking op onderdelen waar de druk, verantwoordelijkheden en kwetsbaarheid structureel zijn toegenomen.

Gezien het beleidsarme karakter van deze perspectiefnota en de overgang naar een nieuw college zijn hierin nog geen integrale bestuurlijke keuzes gemaakt over het ambitieniveau, de prioritering, het tempo of de fasering van de groei van de organisatie. De opgenomen ontwikkelingen worden daarom ter kennisname opgenomen, zodat het nieuwe college en de raad deze in samenhang kunnen afwegen bij het opstellen van de begroting 2027 en verdere bestuurlijke keuzes voor de komende bestuursperiode.

Autonome ontwikkelingen

Een deel van de uitbreiding is het gevolg van autonome ontwikkelingen en wettelijke taken. De afgelopen jaren zijn gemeenten geconfronteerd met nieuwe verantwoordelijkheden en hogere uitvoeringslasten op onder andere het gebied van duurzaamheid, energie, informatiebeheer, digitale dienstverlening en opvang. Deze taken zijn niet of beperkt beïnvloedbaar, maar vragen wel om structurele capaciteit om aan wettelijke verplichtingen en maatschappelijke verwachtingen te kunnen blijven voldoen.

Groei van de gemeente en opgaven

Daarnaast is sprake van groei van de gemeente en van de maatschappelijke opgaven waar de organisatie uitvoering aan geeft. Meer inwoners, meer woningbouw en een toenemend aantal projecten, aanvragen en dienstverleningstrajecten zorgen voor extra werkzaamheden binnen de organisatie. Om deze groei beheersbaar te houden en de kwaliteit van dienstverlening en uitvoering te waarborgen, groeit ook de ondersteunende capaciteit binnen onze bedrijfsvoering mee.

Versterking stedenbouwkundig team

Een belangrijk onderdeel betreft daarnaast de capaciteit rondom woningbouwontwikkeling en stedenbouwkundige regie. De gemeente heeft hierin een steeds actievare rol, waarbij niet alleen sprake is van meer woningbouwprojecten, maar ook van grotere complexiteit en hogere verwachtingen rondom participatie, planning en uitvoering. De druk op de woningmarkt raakt verschillende doelgroepen binnen de gemeente en vraagt om voldoende uitvoeringskracht om plannen, projecten en procedures daadwerkelijk te kunnen begeleiden en realiseren. De voorgestelde versterking van het stedenbouwkundig team richt zich daarom op het structureel organiseren van specialistische kennis, projectsturing en ondersteuning binnen de eigen organisatie. Hiermee wordt beoogd de gewenste woningbouwontwikkeling daadwerkelijk uitvoerbaar te houden, gebiedsontwikkelingen beheersbaar uit te voeren en tegelijkertijd de afhankelijkheid van externe inhuur te verminderen.

Boerenverstand

Tot slot bevat de perspectiefnota een aantal voorstellen die zijn ondergebracht in de categorie 'Boerenverstand'. Het gaat hierbij om investeringen die niet direct voortkomen uit wettelijke verplichtingen of de groei van de gemeente, maar waarvan verwacht wordt dat zij relatief snel bijdragen aan een betere beheersing van de organisatie en een hoog maatschappelijk of financieel rendement. Hierbij kan worden gedacht aan het versterken van contractbeheer, het vergroten van de slagkracht bij subsidieverwerving, het verminderen van externe inhuur en het verbeteren van de sturing op processen, kosten en resultaten. Het betreft functies waarvan verwacht wordt dat de investering in formatie zich op relatief korte termijn deels of geheel terug zal verdienen door efficiëntere werkwijzen, lagere kosten, hogere opbrengsten of een grotere mate van zelfstandigheid binnen de organisatie.

De structurele financiële effecten van de voorgestelde uitbreidingen bedragen:

- Autonome ontwikkelingen: € 492.000 in 2027 oplopend naar € 541.000 structureel;
- Groei van de gemeente en opgaven: € 948.000 structureel;
- Versterking stedenbouwkundig team: € 538.000 oplopend naar € 910.000 structureel;
- Boerenverstand: € 528.000 structureel.

De in deze perspectiefnota opgenomen uitbreidingen geven inzicht in de ontwikkelingen en versterkingen die vanuit de organisatie nodig worden geacht om de huidige opgaven ook de komende jaren op een duurzame en uitvoerbare wijze te kunnen blijven uitvoeren. Daarbij is nadrukkelijk nog geen sprake van een definitief uitgewerkt groeiscenario voor de organisatie.

6. Bijstelling studiekosten 2% van de loonsom (2027 € 54.000; 2028 € 55.000; 2029 en verder € 63.000 (nadeel))
In het kader van goed en aantrekkelijk werkgeverschap van medewerkers wil de organisatie medewerkers voldoende ontwikkelmogelijkheden bieden, zodat zij over de kennis en vaardigheden beschikken om kwaliteit te leveren. Daarnaast is budget nodig om te kunnen investeren in het opleiden van nieuwe medewerkers. De studiekosten groeit mee met de organisatie en bedraagt 2% van de loonsom.
7. Bijstelling toelagen, uitkeringen & vergoeding (2027 € 89.000; 2028 € 91.000; 2029 en verder € 103.000 (nadeel))
Het budget voor toelagen, uitkeringen en vergoedingen groeit mee met de groei van de organisatie.
8. Bijstelling CAO 2025 -2027 uitbreiding formatie (2027 € 43.000; en 2028 € 44.000; 2029 en verder € 50.000 (nadeel))
De bijstelling van de cao 2025–2027 is het gevolg van de groei in de formatie. De financiële effecten hiervan zijn in de begroting verwerkt conform de cao-afspraken tot en met maart 2027.
9. CAO 2027 -2029 (2027 € 347.000; 2028 € 348.000; 2029 en verder € 353.000 (nadeel))
De huidige cao loopt tot en met maart 2027. Aangezien nieuwe cao-afspraken nog niet bekend zijn, wordt in deze begroting uitgegaan van een verwachte loonsverhoging van 2% over 9 maanden in 2027.
10. Informatieplan 2027 – 2031 (2027 €199.000, 2028 € 440.000, 2029 € 402.000, 2030 en verder € 652.000 nadeel)
Het Informatieplan 2027 – 2031 geeft een overzicht van de verwachte ICT-ontwikkelingen en daarmee samenhangende projecten en investeringen voor de periode 2027 t/m 2031. Hiermee wordt ingespeeld op noodzakelijke vernieuwingen van de geautomatiseerde informatievoorziening, vervanging van applicaties, implementatie van (nieuwe) wet- en regelgeving en landelijke ambities uit de digitale agenda (basis op orde, betrouwbare overheid en informatieveiligheid).
11. Stijging licentiekosten (2027 en verder € 204.000 nadeel)
Vernieuwing en noodzakelijke uitbreidingen van bestaande informatiesystemen brengen extra structurele jaarlijkse onderhouds- en licentiekosten met zich mee.
12. Innovatiebudget automatisering (2027 € 50.000, 2028 € 75.000, 2029 en verder € 100.000 nadeel)
De ontwikkeling van de informatievoorziening kenmerkt zich heden ten dage vooral door de inzet van kunstmatige intelligentie (AI – Artificial Intelligence). Het innovatiebudget maakt het mogelijk dat de gemeente Koggenland mee kan gaan in deze ontwikkeling en de bedrijfsvoering met AI kan innoveren.

13. Verlaging diverse automatiseringscontracten (2027 en verder € 40.000 voordeel)

De stijging van de lasten voor Software as a Service (SaaS) voor diverse applicaties voortkomend uit aanschaf in 2025 en 2026 vallen lager uit dan voorzien. Dit betreft onder meer de applicatie voor het Sociaal Domein.

Baten

14. Onroerendzaakbelasting (2027 € 269.00, 2028 € 426.000, 2029 € 507.000, 2030 en verder € 583.000 voordeel)

De onroerendzaakbelasting (OZB) voor woningen wordt aangepast als gevolg van de areaaluitbreiding waardoor er gemiddeld € 100.000 extra inkomsten zijn per jaar. Daarnaast is de consumentenprijsindex (CPI) toegepast van 3%.

5. Meerjareninvesteringsoverzicht 2027-2030

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in het meerjareninvesteringsoverzicht 2027 tot en met 2030. Als de raad instemt met de investeringen uit de jaarschijf 2027 worden deze opgenomen in de begroting 2027. De raad ontvangt voor de nieuwe investeringen een apart raadsvoorstel, voordat tot daadwerkelijke autorisatie van het investeringskrediet wordt overgegaan. In de onderstaande tabel wordt een onderscheid gemaakt in 'nieuwe investeringen' en 'vervangingsinvesteringen'. De afschrijvingslasten van de nieuwe investeringen staan nog niet geraamd in de begroting. De vervangingsinvesteringen zijn bij de vaststelling van het desbetreffende meerjarenonderhoudsplan (MJOP) vastgesteld en deze afschrijvingslasten zijn reeds opgenomen in de (meerjaren)begroting.

Meerjareninvesteringsoverzicht (bedragen x € 1.000)		afschr. termijn					Afschrijvingslasten			
Pr.			2027	2028	2029	2030	2028	2029	2030	2031
Nieuwe investeringen										
3	Verkeersveiligheidsmaatregelen Berkhout*	20	230							
5	IHP: Basisschool Jozef en Maria**	40	2.496				62	62	62	62
3	Machines buitendienst	10	80				8	8	8	8
OH	I&A-plan	4	243	130	130	110	61	93	126	153
	Totaal nieuwe investeringen		3.049	130	130	110	131	164	196	224
Vervangingsinvesteringen										
3	Investering wegen elementen	30	1.200	1.300	1.200	1.450				
3	Investeringen herinrichting groen	20	150	150	150					
3	Investeringen vervanging speelplaatsen	20	25	25	25					
3	Vervanging bruggen	60	268	238	396	550				
3	Armaturen OV	20	189	190	190	195				
3	Lichtmasten OV	40	41	50	125	130				
3	Beschoeiingen	30	124	104	104	200				
3	Machines buitendienst	10	375	135	135					
5	MJOP Zwembaden		p.m.							
7	Relinen riolering	40		323	231					
7	Investering riolering	60	841	841	839					
	Totaal vervangingsinvesteringen		3.213	3.356	3.395	2.525				
Totaal			6.262	3.486	3.525	2.635	131	164	196	224

* Raadsbesluit 15 juli 2024

** Raadsbesluit wordt in oktober 2026 aan de raad aangeboden, zie de toelichting in de kadernota bij 4.3.5 Programma 5 Onderwijs, sport en Cultuur met een bedrag van € 3.007.000.